

É
öl.

3.

hetekben
szolgáltam,
mulságos,
Országok,
en lobogó
oralapok,
ta tiszta
földraj-

ajánlatot
nevenről
Ara csak

ésben és

ácsí.

ban.

fizetőit,
ajítani,

k hasz-
m-épü-

la.

-épület.
at.

KIS LAP

OLVASÁS ÉS TANULÁS. (Lásd a 212. lapon.)

AZ ARANY ÓRA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

GYORSAN elosont a bokrok közt, a parthoz kötött csónakba ugrott és elevezett. Nagyon jó kedve volt.

— Estére száz forint üti a marokmat, hehehe! Nagyon okosan tette Imre urfi, hogy eldugta az órát, s Aladár urfi nem találhatta meg. Estére irigyelni fog az egész falu.

Csak hogy Palkó nem gondolta meg, hogy estig sok víz folyik le a folyón, estig nagyon sokféle dolog történhetik, ami dugába döntheti az ő szép reményeit. Pedig régi közmondás az, hogy leáldoztával dicséred a napot.

Iréнке és Lottika, mint láttuk, szintén nagy jó kedvvel ébredtek föl e napon és örültek, hogy végre megszabadulnak az órától, nem kell többé ilyen gyanus titkot őrizniök. A mint a sziget felé megindultak, a mezőn találkoztak Imrével, ki eléjük ment. De Imre nem volt oly vidám, mint rendszeren, sőt nagyon komor, szomorú arcot mutatott.

A leányok már messziről kiálták:

— Jó hogy találunk, Imre! Épen föl akartunk keresni.

— Valami sürgetős mondani valótok van talán? kérdé Imre.

— Mit? Hát nem tudod? szólt Irénke. Ma van a napja, ma megszabadulunk végre attól az órától.

— Igen, menjünk egyenesen a szigetre, tévé hozzá Lottika. Elővesszük az órát, és odaadjuk annak a szegény aszszonynak; hadd vigye a kastélyba és vegye át a jutalmat.

— No bizony, nem olyan roppant sürgetős a dolog, szólt Imre vállvonogatva.

— Dehogyan nem, felelé Irénke. Tudod, Imre, én már kissé megsokaltam ezt a tréfát. Az igaz, hogy Aladár gonoszul viselte magát irántunk, kivált pedig irántad, mikor a csónakot elrontotta... de lásd, mégis szinte nyomja a lelkemet, hogy azt a talált jószágot olyan sokáig magunknál tartottuk.

— Igen, én is mindig féltem, hogy egyszer még rátalálnak, és azt hiszik, hogy valami lopott jószágot rejtegetünk, tévé hozzá Lottika.

— Azért tehát legjobb, ha megszabadulunk tőle. Ma van a napja, letelt a hét. Visszaadjuk és azután legalább nem fognak többé a mi kedves kis szigetünkön kutatgatni, megint békében fogunk ott játszani és olvasgatni.

— Jól van no, szólt Imre kedvetlenül, hiszen odaadjuk, de nem kell azért olyan nyakra-főre sietnünk.

Ezalatt a leányok már gyors léptekkel megindultak a sziget felé s mig rendszeren Imre járt elől, most ő maradt utolsónak. Láta, hogy Irénke és Lottika semmiképp sem akarják tovább halasztani a dolgot, tehát nem szólt ellenök, hanem utánok ballagott. Az odvas fánál is a két leány volt az első, de ott mégis meg kellett várni Imrét, mert ő könnyebben mászhatott fel a fára. Imre föl is mászott mindjárt, de a mint az oduba benyult, ijedten kiáltott fel.

— Mi baj, mi történt? kérdék a leányok.

Imre izgatottan, sokáig kaparászott

az oduban; végre egészen sápadtan reszketve mondá:

— Az óra nincs itt többé.

— Nincs ott, az lehetetlen! kiáltá Irénke. Keresd jobban, talán valami lyukba esett.

— Nincs itt semmi lyuk, láthatni az egész odut. Aztán zsebkendőbe volt takarva... zsebkendőstül eltűnt.

Imre leszállt a földre, s mindhárman jó ideig szóltanul, az ijedségtől sápadtan bámultak egymásra. Irénke és Lottika majd sirva fakadtak. Hiszen ha valami gonosz ember rátalált a rejtekre és elvitte az órát, akkor ők az okai, hogy elveszett örökre, hogy Aladár többé vissza nem kapja drága óráját; akár csak ők maguk lopták volna el! Ez borzasztó!

Irénke nem akarta hinni, nagy bajjal maga kapaszkodott föl a fára és végig kaparászta az odut. Nem volt biz ott semmi sem. Most már csakugyan sirva fakadt.

Ugyan e napon délben a kisbíró megint végigment a falun s rettentően verte a dobót, úgy hogy minden ember kiszaladt a házból, meghallgatni mit hirdet a kisbíró. Megint az Aladár urfi óráját hirdette. Csakhogy most nem azt mondta, hogy az óra elveszett, hanem azt, hogy az órát ellopták, és aki a tolvaj nyomára vezet, az száz forintot kap.

Az emberek nagyon bámultak ezen a dolgon. Micsoda furesa eset is az, hogy egy héttel ezelőtt azt dobolták ki, hogy Aladár azt a híres arany órát elvesztette, most meg már azt hirdetik, hogy ellopták. Ha elvesztette Aladár, akkor hogy lophatta el valaki?

Irénke és Lottika szintén hallották ezt. Ők persze értették ha nem is egészen, de mégis inkább, mint a többi emberek. Persze hogy az óra először elveszett, azután ellopta valaki; és hogy így történt a dolog, abban ők ketten szintén bűnösök. Nagyon, de nagyon szerencsétleneknek érezték magukat, annál is inkább, mert Imrével sem igen mertek beszélni erről a boldogtalan óráról. Sohasem látták Imrét oly komornak, visszataszítónak, barátságtalannak, mint e reggel óta. Mikor meggyőződtek, hogy az óra csakugyan nincs ott a rejtekben s jócskán kisírták magukat ijedtékben, Irénkének eszébe jutott, hogy Imre mennyire nem akart eljönni az óráért. Lottika is gondolt erre, de egyikök sem gondolt valami rosszat Imréről, hanem inkább azt, hogy meg akarja őket tréfálni. Meg is mondták ezt, de Imre szinte vadul felelé:

— Van is eszemben tréfálni! Ma korán reggel az óra még itt volt. Itt jártam, megnéztem, a kezemben volt.

— Talán leejteted... keressük a fűben.

Keresték, de nem találták s Imre bosszusan mondá:

— Ugyan mit kerestéltek? Hiszen nem olyan csöpp tárgy, hogy észre ne vettem volna, ha kiesik a kezemből.

— De Istenem hová lehetett? szólta Irénke kétségbeesetten.

Imre a vállait vonogatta.

— Nem tudhatom. Azt hiszem, az a ravasz Palkó leskelődött itt és végre is kiszimatolta, hova dugtuk az órát.

(Folytatása következik.)

Olvadás és tanulás.

(Képpel a ezimlapon.)

*ELELŐRE hág föl a nap az égbe,
Fényt meleget szór a kies vidékre ;
Reggel, este már csipős a levegő,
Sárgul a lomb, hull is ; fakó a mező.*

*Egy órára tálal be csak a Dorka,
Addig, édes, jöjj velem a bokorba.
Élvezzük a rövid meleg percekét,
Nézegetve könyvemben a képeket.*

*Hanem aztán ebéd után, Esztikém,
Nem a kertbe — kis szobámba megyek én.
Mert tanulni — s ez bizonykomoly dolog —
Csakis akkor tudok, ha magam vagyok.*

KIS BAJ NAGY GOND.

— Kiesi bezélyke a kiesinyeknek. —

Már vagy három napja, hogy a kis Ferike nyugtalanul, kedvetlenül jár ide-oda a házban. Hogy a tanulásban nem telik kedve, azt még nem találtam volna olyan nagyon furcsának, mert azt hallottam, hogy efféle néha meg-esik más kis fiun is. De már az furcsa volt, hogy a játékban sem találta kedvét ; legeslegfurcsább pedig az volt, hogy ha a legjobb csemegét látta is, nem igen kapott utána. Ez aztán komoly dolog.

Már szinte azt hittem, hogy valami rettenetes nagy baj, borzasztó szerencsétlenség érte az én Feri barátomat. Annyi bizonyos, hogy roppant nagy volt a gondja, csak hogy, mint azt mihamar megtudtam, igen kiesiny volt a baja. Hanem hát úgy van az, mikor valaki félénk, szepeg minden csekélységtől, nem akar elviselni pil-

lanatnyi fájdalmat sem, hogy nagy alkalmatlanságtól szabaduljon.

Soha ki nem találnátok, mi volt a baja Ferikének. A ki nem tudta, akár azt hihette volna, hogy meghalt a jó mamája vagy más efféle nagy szerencsétlenség érte. Nem biz'a, mert neki mindössze is az a baja volt, hogy — egy foga lógott.

Mikor Ferike ezt először észre vette, nagyot bámult. Ilyesmí még soha sem esett meg rajta ; eddig kedvére rághatta a legkeményebb süteményt, cukrot ; de most, mihelyt valami jó falatot a szájába vett, rögtön mozogni érezte a fogát. Ez pedig olyan furcsa érzés volt ! Azt hitte, mindjárt kiesik a foga ; ha vigyázatlanul harapni talált vele, fájts is egy kevéssé. Egészen elmúlt a kedve az evéstől. Ez már igazán furcsa állapot.

Eleinte reménykedett, hogy az a gonosz fog majd észére tér és megint erősen fog állani. De biz' az napról napra jobban lógott. A nyelve mindig rajta volt, minduntalan tapogatta az ujjával is; biz, azlógott, mint az óra-inga. Nem volt nyugta tőle. Ha leczkójét kellett fölolvasni, nyelve mindig belebotlott a rossz fogba, rosszul olvasott s ezért büntetést kapott. Ekkor aztán elkeseredett s nem volt kedve többé játszani sem. Végre azonban a mama fölfedezte, mi a baj.

— No várj, mindjárt segítünk rajta! Kihuzzuk!

Kihuzni! Erre a gondolatra Ferike egészen elsápadt s olyan kétségbeesett sirásba tört ki, hogy a mama egyelőre abba hagyta. Ferike meg volt győződve, hogy az legalább is olyan szörnyüses dolog volna, mint ha a kezét, vagy a lábát szakítanák ki. Inkább tűrte, nem evett, nem játszott, nem beszélt, hanem tapogatta a száját, fogát és nem volt többé egy pillanatra jó dolga sem.

— Most már nem segítek rajtad, míg magad nem jössz kérni, szólt a mama.

A dada pedig így szólt:

— Csekélység az, kedves urficskám. Magam is kihuzom, de ha nem bizik bennem, elviszem a testvéremhez, a borbélyhoz, az majd fogóval fogja meg, egyet ránt rajta s krakk! kint lesz az a gonosz fog.

— No még az kellene! Harapófogóval nyuljanak a szájába! Ez már a borzasztónál is borzasztóbb!

Milike is biztatta. Milike vagy három évvel volt idősebb és tulesett az effélén.

— Nem fáj az, vagy csak nagyon keveset, azért bizony nem érdemes annyi alkalmatlanságot elviselni. Én eleinte szintén féltem, de aztán csak nevettem rajta. Mihelyt valamelyik fogam meglődült, czérnát kötöttem rá és kihuztam magam.

— De ugy-e fáj?

— Kicsit . . . de nem nagyon. Próbáld csak meg.

Ez kissé neki bátorította Ferikét. Czérnát kötött rá a rossz fogra és huzta. De nagyon gyöngén, félénken, biz az nem jött ki.

— Erősebben kell meghuzni, szólt Milike. Várj, majd én próbálok.

Próbálta, de mert Ferike olyan szörnyen remegett, ő sem mertte nagyon megrántani. Annyira mégis meghuzta, hogy Ferike fájdalmat érzett és vér is jött a szájából. Most már épenséggel felholtra ijedt.

— Jaj jaj! Vérzik! Jaj, mi lesz belőlem! kiáltá kétségbeesve.

A nagy sirástól Milike is megijedt és elszaladt, de az ajtónál pajkosan kiáltá:

— Ugyan gyönyörű vitéz vagy! Sirsz-risz egy rossz fog miatt.

Ferike csak annál keservesebben sirt és mogyorónyi könnyek peregtek végig az arcán, mikor apja belépett.

— No mi baj?

— Oh, az a gonosz Milike . . . ki akarta huzni a fogamat . . . és most vérzik . . . oda vagyok . . .

— Hallod-e, kis fiam, ez a haszontalan fog már nagyon sok alkalmatlansá-

got okoz neked is, de nekünk is! Jer csak ide!

— Nem, nem. Jaj, nem akarom, nem! sivalkodék Ferike.

Hanem az apa nem olyan ember volt, akit egy kis sirással meg lehet ijeszteni. Megfogta Ferikét, ráparancsolt, hogy nyugodtan legyen, aztán megfogta a czérnaszálat, mely még mindig ott lógott a Ferike fogán. Ferike meg csak épen kiáltani akart, mikor egyszerre valami kis rándulást érzett és — a fog kint volt.

— No's, ugy-e nem haltál bele?

Ferike bámulatában egészen elfelejtett sírni. Hát ennyi volt az egész? Hiszen alig érezte. És most már tul van minden alkalmatlanságon.

— Oh, hiszen ha tudtam volna, hogy ennyiből áll az egész! mondá bámulva.

— Lásd, ugy-e hogy szégyenlened kell féltékenységedet?

— Oh, jövőre magam fogom kirántani.

— Helyes. De nemcsak a meglódult fejtől nem szabad megijedni. Okulj rajta, kedves fiam, hogy apró fájdalmakat elszántan kell elviselnünk, mert különben nagyobb bajokat szerzünk magunknak. A ki csekély fájdalomtól visszaretten, annál nehezebben türi a nagyokat, pedig ilyenek is utólérik. Legokosabb tehát, ha minden bajnak bátran neki megyünk és hamar tulesünk rajta, mert annál kevesebb ideig tart a szenvedés.

Ferike ezt nem feledte és azon túl követte a jó tanácsot. Nem is bánta meg soha, mert minden bajból hamar kimentekült.

A MAMA KEDVENCZE.

— Beszélyke. —

OLGA, kérlek, légy már egyszer kissé okosabb, ne ugrálj itt körülöttem, mikor látod hogy rajzolok... még elrontom a rajzomat és kikapok a tanártól.

— Hát ne rajzolj, jőjj játszani.

— Mindjárt, de előbb el kell készítenem a rajzomat.

— Oh, olyan unalmas vagy... és még én is lábujjhegyen járjak, ugy-e? Hiszen már ugyis annyira unatkozom.

— Veszem észre. Egy idő óta mindig csak azt hallom tőled, hogy unatkozol... éppen mióta kis Andor öcsénk beteg.

— Hát igaz is, felelt Olga duzzogva. Épen azóta kiállhatalanul unalmas itt minden. A mamáskát azóta alig látjuk... pedig annyi mondani valóm, kérdezni valóm volna. De mindig csak azt feleli, hogy most nem ér rá, majd máskor... persze, mert mindig ott ül Andor mellett. Már szeretném tudni, szükséges-e az, hogy mindig ott legyen mellette? Mellettem soha sem ült annyit.

Elek, ki vagy két évvel volt idősebb Olgánál, komolyan szólt erre:

— Most bizony nem igen gondoltad meg, mit mondtál. Hiszen örvendened kell, hogy mamánk soha sem ült annyit a te ágyad mellett, mert te még jóformán soha sem voltál beteg. Szegény Andorka pedig örökké betegeskedik. Ép tegnap

magad is hallhattad, mikor az orvos mondta, hogy talán bele is halt volna a mostani nagy betegségébe, ha a jó mamácska olyan nagy gonddal nem ápolja.

— Oh, ti fiuk mindjárt véditek egymást. Ha beteg volt is Andor, most bizony már nincs valami nagy veszedelemben. Láttam ma délben, mikor ebédet vittek neki . . . levest, fél sült csirkét, befőttet, zsemlet . . . az bizony nem lehet nagy beteg, a ki annyit megeszik. Én nem ettem annyit ebédre . . . befőttet sem kaptam, pedig nagyon szeretem . . . most pedig fáj a fejem, a torkom is . . . de seuki sem törődik velem.

Elek újra elmerült a rajzolásba és nem felelt Olga panaszára. A kis leány azonban csakhamar folytatta:

— Különbén kár is csodálkoznom . . . hiszen mindig így volt, mindig Andor volt a mama kedvence, régen tudom én már azt. Volnék csak én beteg, velem bizony nem csinálnának olyan czeremoniát . . . de meg veled sem, kedves Elek bátyám, akármilyen okos arcot csinálsz is.

Ez már mégis boszantotta Eleket. Leacsapta a rájzont és hevesen felelé.

— Engemet ugyan ne keverj bele hóbortos beszédedbe, Olga! Ha tetszik ilyen hiábavaló gondolatokon tépelődnöd, hát tessék; én mindig meg voltam elégedve azzal, amit kedves jó mamánk velem tesz. Tudom, hogy csak úgy szeret engem is, téged is, mint Andort, és van gondja reánk még most is, mikor pedig Andor miatt annyi a baja és aggodalma. Azért hát ne fecsegy nekem többet ilyen bolondságokról.

— Nem bolondság ez, hanem igazság. Hanem persze ti fiuk soha sem láttok tovább az orrotoknál . . .

Beszélt volna Olga még tovább is, de éppen ekkor belépett az apa.

— Hogy van Andorka? kérde Elek szives érdeklődéssel.

— Hála Istennek, szépen javul. Egy két nap mulva már ti is be fogtok mehetni hozzá, de most még nyugalomra van szüksége, nem szabad zajongni körülötte. Ma délután már föl is kelhetett kissé az ágyból s ott ül a mamácska mellett a pamlagon.

Ez a hír még inkább elkeserítette Olgát. Már ugyan mért ne ülhetne Andor egymaga is ott a pamlagon? Vagy ha éppen szüksége van valamire, ott lehet mellette az öreg dada, jól gondját viselné az is.

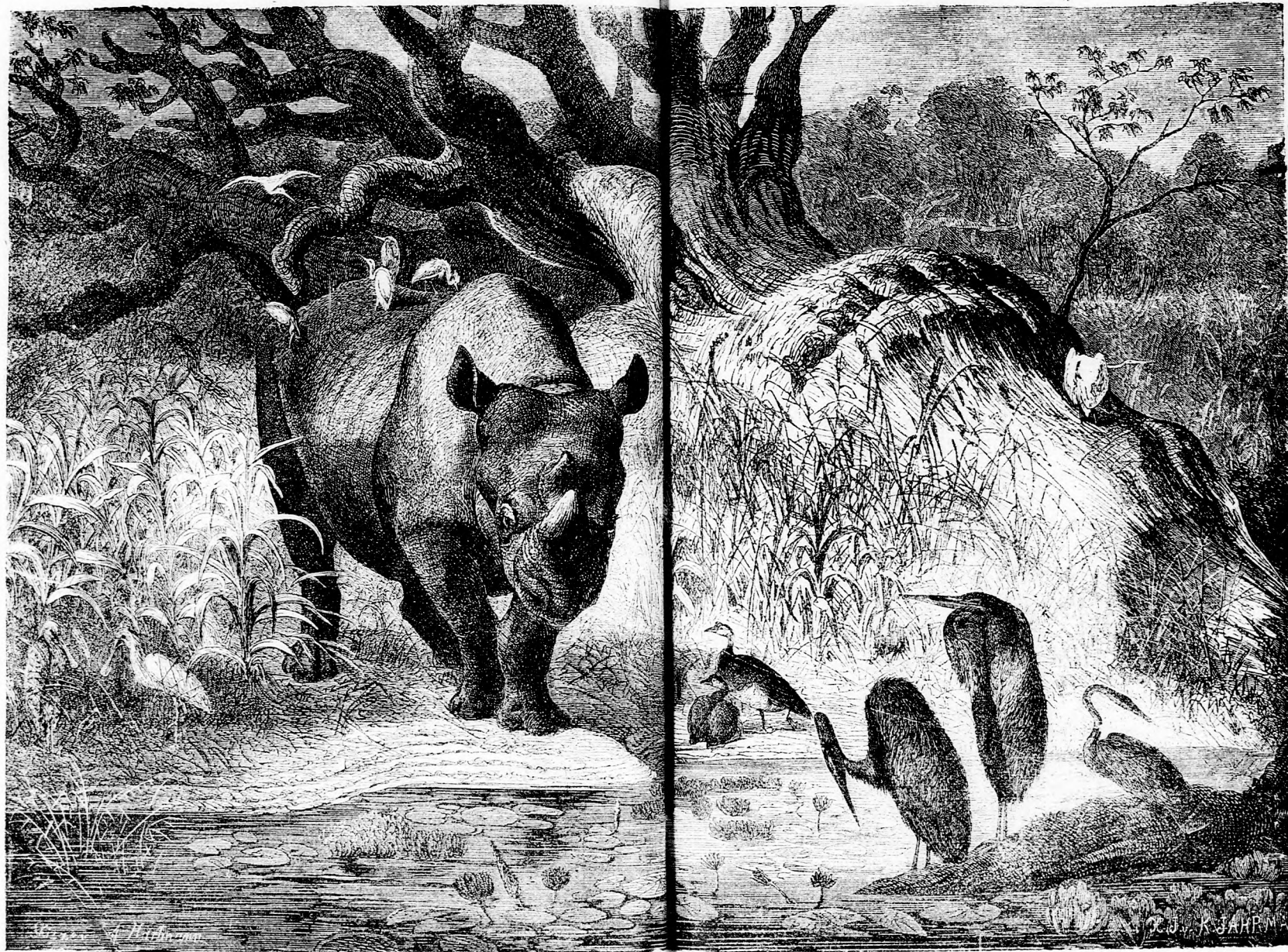
— Persze, kényezteti, mert kedvence, gondolá titokban.

És nagy elkeseredésében beült a sarokban álló nagy karszékbe, úgy hogy alig lehetett látni. Arczát pedig a falhoz fordította, hogy ne vehessék észre a könyveket, melyek boszuságában végig peregettek orcáján.

Nem igen sokára megint nyílt az ajtó s a mama lépett be.

— Lefektettem a kis beteget, mondá. Elaludt szépen, most már itt lehetek köztetek is egy kissé. De annyira fáradt vagyok, hogy nem sok hasznomat vehetitek ma este. Elek fiam, ne rontsd a szemedet, már esteledik . . . hagyd holnapra azt a rajzot, vagy ha nagyon sürgető, majd estelámpásnál folytasd. Szemeid gyöngék, vigyáznod kell, édes fiam.

(Folytatása a 218. lapon.)

A SZARVORRU ÉS BARÁTJAI (Lásd a 220. lapon.)

(Folytatás a 215. laphoz.)

Elek abbahagyta a rajzot és a mamához lépve, gyöngéden megölelte. A mama pedig ekkor így szólt:

— Jaj, fiacskám, milyen sáros a cipőd! A nagy esőben jöttél haza az iskolából, ugy-e? Mindjárt más cipőt kellett volna luznod, nem ebben az átázottban maradnod. Még valami bajod lehet.

— Oh dehogy, mamácskám, felelt Elek vigan. Semmi bajom sem lesz.

Ezalatt pedig Olga ott duzzogott a sarokban:

— Engemet észre sem vesz, reám nem is gondol. Elek szeméit féltik, aggódnak, hogy a nedves cipőtől megbetegszik, de velem nem törődnek... pedig úgy fáj a fejem! A hideg is ráz... néha meg a forróság önt el... bizonyos, hogy beteg vagyok. De azért engemet nem dédelgetnek, én nem vagyok kedvencz.

Az nem is jutott eszébe, hogy ott a sarokban, a nagy karszékben olyan jól elbujt, hogy nem is vehette észre a ki előre nem tudta, hogy ott van. A mama pedig nem is igen nézegetett körül, hanem fáradtan dőlt a pamlagra s kezeire támasztva fejét, gondolkozni látszott, mignem Elek azt vette észre, hogy a jó mamácska a sok virasztástól, fáradságtól kimerülve elszenvederült.

— Pszt, legyünk csöndesen, mondta suttogva. Mamácska elaludt, ne ébreszszük fel... jól esik neki egy kis pihenés.

Mély csönd uralkodott a szobában. Olga sem mozdult s ott a kényelmes karszékben ő maga is elaludt volna, ha a köhögés olyan nagyon nem fojtogatja. Egy ideig csak küzködött vele, elnyomta,

hogy a mamát föl ne ébreszsze; de végre már nem birt vele s göresösen köhögött.

A mama ijedten rezzent föl.

— Mi ez? Ki köhög oly borzasztóan? Te voltál az, kedves leányom? Csak nincs valami bajod?

— Nem tudom, felelé Olga bágyadtan. Nagyon fáj a fejem... meg a torokom...

A mama aggódva sietett hozzá és megtapogatta a fejét. Ekkor aztán még inkább megijedt.

— Nagy lázad van... rögtön le kell feküdnöd... Elek fiam, szaladj el az orvosért.

Az orvos csakhamar megjött s kijelentette, hogy Olga vörhenyt fog kapni, s külön kell feküdnie s szobájába senkinek sem szabad bemenni, sőt még annak is, a ki ápolja, távol kell mindig maradni a többi gyermektől.

— Szerencse, hogy Andorka már lábbadozik, szólt a mama. Most már meglesz nélkülem is.

— Hogyan, asszonyom, kegyed maga akar a kis leány mellett lenni? kérde az orvos.

— Természetesen, nem is bizon másra.

Olga azt már csak úgy félig-meddig hallotta. A láz roppont hevesen kitört rajta, feje égett, egész teste izzó-forró volt: kábultan, majdnem eszméletlenül feküdt. És ez tartott napokig, keserves kínos napokig, míg nem végre beállt a javulás, a láz csökkent, a fejfájás megszűnt s a kis beteg bágyadtan ugyan, de már vidámban feküdt ott az ágyban, örömmel hallgatva a mellette ülő mamácska meséit.

Étvágy
dogatt
még n
szer h
csirkét
A ma
nagyo
kező t

a man
fogsz
sirva f

E
hanem
nak e
nemró
jó ma
meny
Most
tak az
anyyi
tán a
Olga

emlék
roszu
mind
ápol
még a
köny
az o
hogy
De a
sápa
melle
ekko

őszin
tett
sírni

Étvágya is növekedett s mindig azt mondogatta, hogy éhes; de egy-két napig azért még nagyon keveset kapott, hanem egyszer hoztak aztán jó levest, hozzá fél sült csirkét, befőttel és ropogós friss zsemlet. A mama azt várta, hogy Olga ennek nagyon meg fog örülni. De éppen az ellenkező történt.

— Nos, mi a baj, kis leányom? kérde a mama meglepetve. Azt hittem örülni fogsz és ime, azt látom, hogy majdnem sírva fakadsz... mi a baj?

Hát baj nem volt ugyan semmi, hanem a sült csirke és befőtt láttára Olgának eszébe jutott valami... az, amit nemrég mondott, mikor vádolni merete a jó mamát. Oh, mennyire szégyelte magát, mennyire sajnálta akkori esztelen beszédét! Most már látta, hogy oktalán szavak voltak azok, mintha őt a mama nem szeretné annyira, mint Andorkát. Nemesak pusztán a sült csirke, befőtt bizonyította ezt. Olga most, hogy már jobban volt, visszaemlékezett azokra az órákra, mikor nagyon rosszul volt. Emlékezett, hogy a mama mindig ott volt ágyánál, éjjel-nappal ápolta, virrasztott mellette, emlékezett még arra is, hogy az ajtóból a kis Andorka könyörögve hívta a mamát, egyszer pedig az orvos, aztán az apa is intették, hogy menjen pihenni, mert belebetegszik. De a mama nem ment s bár kimerült, sápadt, gyöngé lett, ott maradt a kis beteg mellett, míg ez jobban nem lett. S még ekkor is mulattatta, szórakoztatta.

Ez mind eszébe jutott Olgának s őszinte mély megbánást érzett. Nem tehetett róla, de előbb jól ki kellett magát sírnia. Azután megölelte a mamát és

elmondott neki mindent, de mindent, őszinte bűnbánattal.

— Kedves, édes jó mamácskám, ugy-e megbocsátsz... oh, olyan esztelen voltam, azt hittem, hogy Andorka a kedvenc s engem nem is szeretsz.

A mama szeliden megsimogatta a leánykát.

— Tévedtél, édes leányom, de remélem, többé nem gondolsz ilyet. Tudd meg, hogy a jó mamának minden gyermeke egyformán kedves, a mama valamennyit egyformán tudja szeretni s csak egy eset van, mikor az egyikkel többet gondol, mint a másikkal.

Olga kérdőleg nézett a mamára.

— Milyen eset az?

— Mikor valamelyik beteg. Akkor azé az elsőség, akkor az egészségesekeknek nincs annyi joguk a mama gondjára. De az egészségesekeknek nem is szabad irigyelni a szegény betegtől a mama gondoskodását, mert ugy-e, tapasztaltad, hogy a ki így első lett a mamánál, annak bizony nem kellemes a sorsa; sokkal jobb egészségeseknek lenni. Most hát iparkodjál, hogy talpra állj, mert hátha most Elek és Andorka mondják majd, hogy te vagy a kedvencem és őket nem szeretem?

— Oh, ők okosabbak, mint én voltam, szólt Olga és boldogan ölelte meg a mamát. De én se fogok többé olyan oktalanságot gondolni, hanem szeretni foglak, kedves jó mamácskám, nagyon, nagyon!

És e nap óta Olga is éppen olyan boldog volt mint testvérei.

A FORRÓ ÉGŐV ÁLLATVILÁGÁBÓL.

— Természetrajzi csevegés. —

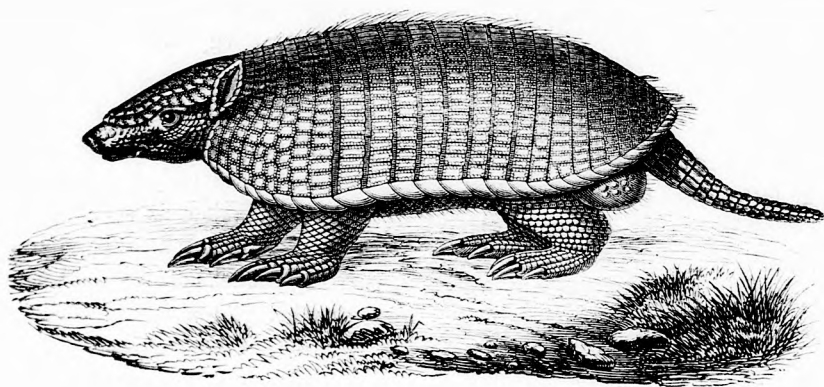
(Képekkel a 216—217. 220. és 221. lapokon.)

AKI nagy városban él, a hol van állatkert, az láthat sok olyan állatot, mely fölünk messze eső idegen országokban honos. Budapesten az állatkertben van elefánt, oroszlán, tigris, strucz, zsiráf és sok más érdekes állat; de vannak főképe a forró égőv alatt olyan állatok, melyeket még az ilyen állatkertben sem láthatunk; mert

vagy nagyon nehéz őket elfogni, vagy pedig nem élnek a fogságban, különösen a mi hűvösebb éghajlatunk alatt.

Ilyen az a három állat is, melyet most bemutatok nektek.

Az első, a szarvorru (L. a képet a 216—217. lapokon.) Ázsia és Afrika forró éghajlata alatt él. Rettenetes fenevadnak látszik, de inkább csak látszik, mert voltaképen nagyon békés, jámbor állat; ha őt nem bántják, ő ugyan nem támad meg senkit.

AZ ÖVES ÁLLAT. (Lásd a 221. lapon.)

Pedig nem azért ám, mintha gyöngé és félénk volna. Az elefánt után jóformán a legnagyobb s leghatalmasabb vadállat és nem igen fél semmiféle ellenségtől, mert olyan roppant kemény a bőre, hogy azt semmi más vadállatnak a karma vagy foga nem hatja keresztül; még a puskagolyó is lepattan róla, vagy belereked, úgy hogy a szarvorru meg sem érzi s megölni csak úgy lehet, ha a golyó a vastag bőr ránczai között furódik a testbe. Aztán van hatal-

mas fegyvere is; az orra fölött vagy másfél láb hosszú erős szarva, melylyel agyon-döfheti ellenségét. Az ázsiai szarvorrunak egy, az afrikainak két ilyen szarva van. De csak akkor használják, ha védeniök kell magukat, máskülönben békésen heverésznek, legelésznek a mocsaras tájakon. Van egy madárfaj, mely különösen jó barátságban él a szarvorruval és az erdőben gyakran megleshetni, a mint e madarak a hatalmas állat hátán ugrálnak

és láts
ezt ny
bőrén
bögöl
retten
pedig
tud m
De
rátai
rajta,
tálna
a rá
zül ki
gyes
az al
esipl
roka
eszik

M
nyeb
az ö
nak
pet a
pon.)
bőr
tán.
lósá.
pán
beh
lába
ja, k
aká
neh
erős
kөн
gyo
vala
kez
oly:

és látszólag csipdesik. A szarvorrú pedig ezt nyugodtan türi, sőt örül neki. Vastag bőrének ránczai közé ugyanis mindenféle bögöly és más bogár befészkel magát és rettentően csipi a szegény szarvorrút; ez pedig oly nehézkes, tehetetlen, hogy nem tud magán segíteni, nem bírja őket lerázni.

De madárbarátai segítenek rajta, végig sétálnak a hátán, a ránczok közül kiszedik hegyes csőrükkel az alkalmatlan, csipkedő rovarokat és megesszik.

Még keményebb bőre van az öves állatnak (Lásd a képet a 220. lapon.) Nem is bőr van a hátán, hanem valószínű csontpánczél és ha behuzza fejét, lábait: marhatja, karmolhatja

akárki, oda se néz neki, még doronggal is nehéz agyonütni. Kurta lábain roppant erős karmai vannak s ezeknek segítségével könnyen megmenekül ellenségei elől. Nagyon óvatos állat, messziről észreveszi, ha valami veszedelem fenyegeti s gyorsan kezd ásni a földben. Egy-két perc alatt olyan vermet ás, hogy tökéletesen elbujha-

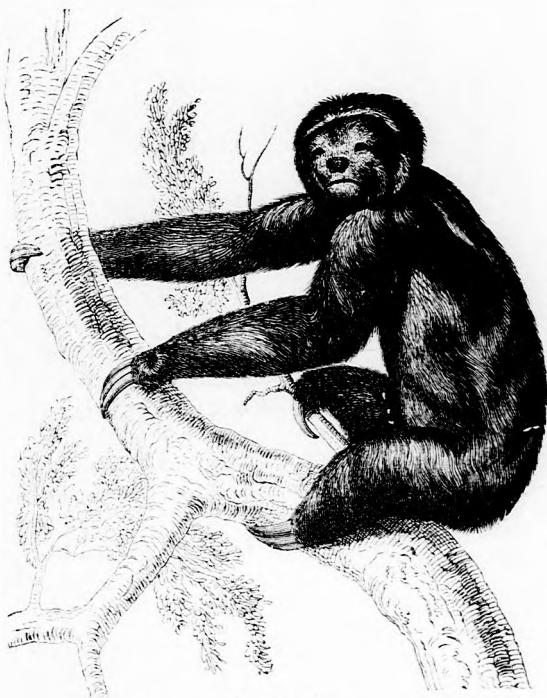
tik benne, s üldözője nem követheti a föld alá. Dél-Amerikában van otthon s rovarokkal él, úgy hogy a hasznos állatok sorába tartozik.

Ugyanott él a lajhár is. Ez tökéletes ellentéte az előbbinek, gyámoltalan, lusta állat, úgy hogy renyhésége közmondássá

lett. Feje gömbölyded s a majoméhoz hasonló, arcza csupasz, testét durva hosszú szőr fedi. Első lábai nagyon hosszúak, s hosszú, erős karmai vannak, melyekkel jól megtud kapaszkodni a fákon, hol levelekből él.

Csodálatosan lassu minden mozdulata és akármely veszedelem fenyegeti, nem tud menekülni, sőt meg sem próbálja, és nem

is védi magát, mintha még erre is lusta volna. Doronggal lehet agyonütni, de rendszeren nem igen bántják, mert ha nem használ is, de kárt sem igen okoz senkinek.

A LAJHÁR.

Őszi eső.

HU. HU, őszi eső!
Fázom, hol a köpönyeg?
Brrr, brrr, már bizony ma
Sétálgatni nem megyek.

Hol, hol, hol van a pléd?
Ketteeskén bujjunk belé:
Nyílj ki vén esernyő,
Borulj a fejünk fölé!

Igy ni, simulj mellém,
Szorítsd az ernyőt, Peti!
Igy, így! Zughat már most,
Oda sem nézünk neki!

A HÁROM CSOMAG.

— Szerecsen mese. —

AFÖLD kerekiségén, mint bizonyosan tudjátok, többféle színű ember lakik. Legmiveltebbek, leghatalmasabbak a fehér emberek, az úgy nevezett kaukázusi faj. Vannak azután sötét bőrű emberek, minők az úgynevezett rézbőrű indiánok is, és vannak végre egészen feketék. Hogy történt az, hogy az emberek nem mind egyformák és színre is, miveltségre és hatalomra is különbözök?

Egy szerecsen mese ezt így magyarázza meg:

Mikor az Ur megteremtette az embert, három egészen egyforma embert alkotott. Aztán elvezette őket egy tóhoz, hogy fürödjének meg.

Az első, a mint megfürdött, szépen tisztán jött ki a vízből és fehér maradt. De a vizet kissé már fölkavarta, zavarossá tette, úgy hogy a második, mikor utána megfürdött, nem jött ki olyan fehéren, mint a hogy bement, hanem sötétes bőrt kapott. Ő utána pedig a fölkavart víz már egészen sáros, mocsaras lett, úgy hogy a harmadik egészen fekete lett, mire a fürdőből kikerült.

Mikor ez így történt, az Ur megsajnálta őket és így szólt:

— Ime, itt van három csomag, háromotok számára. Ki mit választ, az lesz az övé és az utódaié.

Mivel pedig a harmadik ember olyan rosszul járt a fürdésnél, hát az Ur neki engedett először választani.

A szerecsen emelgette, méregette a három csomagot s úgy okoskodott, hogy bizonyosan legtöbbet ér az, a melyik lehezebb: tehát ezt választotta. Az indiánus aztán a megmaradt két csomagból ismét a nehezebbiket választá s így a fehér embernek a legkönnyebbik csomag maradt.

— Ti lássátok, mit választottatok, monda az Ur.

Felbontották a csomagokat. A szerezsen durva fejszét, lándsát talált; az indiánus haláshálót, nyilat; a fehér ember pedig tollat, papirost, könyvet. Így aztán a

szerezsen csak a viaskodás durva mester-ségét ízhetette, az indiánus legfőbb halászni, vadászni tudott, a fehér ember pedig a tudomány, miveltség segítségével erőssé, hatalmassá lett és messze túlhaladta más színű testvéreit.

K É P R E J T V É N Y.

O

*Fütyöl a szél
Az idő már őszre jár
Szébb hazába
Megy vigadni a madár.*

OM

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXIII. köt. 12-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„A jök halálán sir a világ.“

Helyesen fejtették meg: Haller Gizi, Strassburger Malvina, Jeney Kornélia, Adler Malvin és Regina, Ullmann Béla, Kohn Gyula, Szöllössy Margit és Klemma, Bickel Angela és Irén, Farkas Géza és Elek, Kanitz Izidor, Deutsch Sándor és Soma, Gross Frigyes, Práger testvérek, Fligl József, Grossmann Róza, Strék Erzsébet és Jolán, Bolyó Irén, Molecz Béla, Szarvas testvérek, Szentirmay Béla, Nékám Irénke, Fejér Gizella, Weisz Miksa és Elemér, Herrich Melanie, Xántus Gábor, Eisenberger Olga, Mojsisovics Vilmos (kinek az írása? F. b.), Gréger Szeréna.

A »Kis Lap« XXIII. köt. 11-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Lindenbaum Ilona, Uramovits Margit, Joánovits Ernő, Klein Sándor.

FORGÓ BÁCSI PÓSTÁJA.

Vajda Jani. A Petőfi szobor megalkotója magyar művész. Neve Huszár Adolf. — Neumann Róza. Többnyire sikerültek. Hármat köz-

lök belőlök. A szíves tudakolást köszönöm. — **Marossi Elek.** Hát honismét ti nem tanultok? Tölem kérdezed, hol van Munkács vára! Hiszen arra kézi könyved legott megadja a választ! Más az, ha e nevezetes várnak, melyben Zrinyi Ilona busongott, a rajzát kérnéd. Ezt pedig idővel be fogom mutatni. — **Steiner Olga.** Az utóbbi folyamok közt egy sincs, amelyben szindarab meg ne jelent volna. A »Kis Lap« régibb köteteiből még van készletben egynehány az »Athenaeum« kiadó hivatalában. Ehhez fordulj. Különben a »Kis Lap« szindarabjaiból az 1-ső kötet már szedésben van s néhány hét múlva, még Karácsony előtt, okvetetlen meg fog jelenni az Eggenberger-féle könyvkereskedés kiadásában. — **Fittler Vilma.** Levelednek megörültem. Ahhoz képest, hogy nem rég folytatod az írást, ügyes és takaros. A kedves szüneti szórakozások váljanak egészséggedre. Ritka eset az, hogy a *haj*nak csak kellemes oldalát ismeri meg az ember. Te ebben a kivételes helyzetben vagy, amennyiben *Baj* a neve a ti nyári tanyátoknak. — **Móricz Károly.** A pénzről beszámoltam. Üdvözöllek mindnyájatokat. — **Várad Rózika és Béla.** Megszólítástok »nagyreményű Forgó bácsi«, elég furcsa. Nyilván valami címnek tartjátok, mint például a »nagytszeteletű«. De hiszen nagyreményű egy meglelt kora férfiú már nem igen lehet. Az a kenyere jobb részét már megette. Annál szívesebben hiszem el, hogy ti vagytok a nagyreményűek, akik, jó szüleitek öröme, derek embereké fogtok válni. — **Bleier Hermina.** Ha jól emlékezem, igéretednek már eleget tettél. —

Lázár Riza. Kis dolgozatod szép bizonyosságot tesz róla, hogy haszonnal olvasod a »Kis Lap« elbeszéléseit s meséit. Mint ilyet teljesen méltánylom s ha idővel közölhetőt írsz, ki is adom, amit különben csak kivételesen szoktam tenni. Te is körülbelül olyanformát mondasz, mint főnebb a Váradi gyermekek. Így fejezed be szép írásu leveledet: *kiváló tisztelője*. Kiváló tisztelettel, igenis, ezt értem. De amugy tán Arany János vagy Greguss Ágost, vagy más valami jelesünk írhatna. Csakhogy ezek meg, mint szerény férfiak, ezt nem teszik. Elvették a dolgot, amiért is figyelmzettetek az ártatlan tévedésedre. Leveledeből nem látom, honnan küldöd. Ez se bűn, csak mulasztás. — **Ormay Vilma.** Némi változással köszönöm, de sajna, el nem fogadhatom. Mert ha minden kis olvasómat rendre meg akarnám látogatni, bizony alig jutna érkezésem a »Kis Lap« megírására. Pedig hát nálam ez a fődolog. — **Weisz Bertalan.** A »Kis Lap«-ból külön számokat nem ad el a kiadó hivatal. — **Brankovits testvérek.** A mult szám *»kis értesítője«* megadja nektek a kért fölvilágosítást. — **Stein testvérek.** Ami neked jutalmad, az nekem örömem. Sándorkának üdvözlömetem. — **Elbogen Samu.** Hogy Kálmán királyunk pupos és kancsal volt, mért volna rá nézve sértés? Az utolsó hannoverai király világtalan volt, a francia trónkövetelő Chambord gróf (V. Henrik) meg saunta. Mi sértés van abban, hogy a történelem e testi fogyatkozásukat följegyezi? Mi *szégyenletes* van abban, ha valamelyik szervünk tökéletlen? Hát csak ne oly hevesen! — **Krausz Ármin.** Én csak általános érdekű, vagy tisztán magán természetű kérdésekre válaszolok. Arra, amit te tudni akarsz, a napi lapok annak idején meghozták a hírt. A leégett bécsi színház mikor épül föl: arra sem nekem, sem neked semmi gondunk. Szt. István kezét csak nem hurezolja körül egy *mulatságon*, a milyen volt a szt.-istvánnapi népmulatság a budapesti városerdőben. Azt tudni kell minden magyar fiúnak, hogy amaz ereklyét csak a budavári szent körjáratban viszik és mutatják. — **Pazar Lenke.** Azok a számok, a melyeket reklamáltál, *végkép* elfogytak. Sajnálattal adom ezt tudtadra. — **Kraus Berta.** Megküldöm. — **Balogh Feri.** »Toportyánú féregnek« a székelly nevezi a medvét: valamint a nyulat »tapsi fülesnek.« — **Kohn testvérek.** A muzeumban megtaláljátok. — **Csukássy Jenő.** Csak mostanában kerültem haza magam is. A mulasztást hova előbb helyre ütöm. — **Hirsch Giza.** Nincs tudomásom róla, létezik-e egy német »Kis Lap.« — **Peschke Irén.** Tehát véletlenül a cigány-muzsika mellett esett a mi találkozásunk. Köszönöm hogy bemutatkoztál. Kedves gyermeket ismertem meg benned. — **Freund Irén.** A szorgalmas gyer-

mek, ha nincs is fölfigyázat alatt, az egész napot nem tekintí szabad időnek, azaz olyannak, amidőn feleslegesnek találja a tanulókat. Az az intéz: »egyetest járj!« helyén való a pusztán is. — **Malonyai Gábor.** Leveled ügyes, rajzod még ügyesebb. Ebben még sokra viheted. — **Strassburger Malvina.** Ajánlom, mint nagyobbacska lánynak, a Dolinay szerkesztésében Bpsten megjelenő »Lányok lapját«. A megrendelésnél elég a czím. — **Jeney Kornélia.** Bpesti utad csak el van halasztva, azt hiszem. Végre is itt fogunk mi egyszer találkozni. Levelednek megörültem. A kis Coburg hercegekkel való játszásodat érdekesen irtad le. A fenséges asszony nyájassága különben országosan ismeretes. — **Rötzer Ferike.** Nagyot nőjj! Derék fiu vagy! — **R. A. urhölgy.** Jól esik tudnunk, hogy szíve gyászában való részvétünk némi csekély vigasztalására szolgált. — **Gasparik Géza.** Az a kis leírás rég elveszett. Nem kerülhet nagy fáradságodba még egyszer leírni. Tán most ez is jobban fog neked sikerülni. — **Sváby Mina.** A kegyes adományoddal alább elszámolok. Megemlékezésed nagy örömrünkre szolgál. Anna tán irt is azóta, hogy nálunk megfordult. Ezer üdvözlölet mindnyájatoknak. — **Háber Alfréd.** Nem gyermeklapba való. — **Kohn testvérek.** Lelkes soraitokon, hogy boldognak valljátok magatokat, amert megtanultatok magyarul, szívből örvendtem. — **Gy.** Ügyes verselés, az elején sa végén van lendület is. Kár, hogy számos benne a személyes vonatkozás. Különben meglássuk. — **Rosenthal testvérek.** Köszönöm a szíves érdeklődést. Nincsen semmi bajom. — **Faragó Lajos.** Garay János magyar költő Szegszárdon született. — **Ernyei Hermin.** Meglehet, hogy kívánságodat nem sokára figyelembe veszem. — *Több rendbeli közleményt, (réjtérnt, elbeszélést stb.), melyet itt egyenként elő nem sorolhatok, egy s más okból nem közölhetek.*

Jótekonyság.

A szegény gyermek-kórház javára adakoztak még:

Sváby Mina 2 frt. — A már eddig kimutatott 656 frt 76 krral együtt összesen 668 frt 76 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1882. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.